

BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARIDA TADQIQOTCHILIK QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH

K.A.Abrorxonova

PhD. dotsent

Nizomiy nomidagi TDPU Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi kafedrasini mudiri

K.Pirnazarova

Nizomiy nomidagi TDPU 2-bosqich magistranti

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7443801>

Annotatsiya. Ushbu maqolada Boshlang'ich sinfi o'quvchilarining ta'lim obekti sifatida layoqati hamda uni qobiliyatga aylantirish jarayonida qo'llaniladigan pedagogik-psixologik ta'sir vositalari, rivojlantiruvchi metodlar, o'quvchining individual imkoniyatini tashxislash masalalari, shuningdek, o'quvchilarning qiziqishlarini hisobga olingan holda dars mavzulari uchun mos keladigan interfaol metodlarni joriy etish orqali ularda tadqiqotchilik qobiliyatini shakllantirish, innovatsion ta'lim muhitini yaratish natijasida o'quvchilarning ijodkorligini oshirish yuzasidan amaliy tajribalar va ilmiy tavsiyalar o'rin olgan.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, pedagogik texnologiya, metodika, innovatsion ta'lim, tadqiqotchilik qobiliyati.

ФОРМИРОВАНИЕ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ НАВЫКОВ У УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Абстрактный. В данной статье рассматривается способность младших школьников как объект воспитания и средства педагогико-психологического воздействия, используемые в процессе превращения ее в способность, развивающие методики, вопросы диагностики индивидуального потенциала учащегося, а также интересы учитываются занятия учащихся, путем внедрения интерактивных методов, подходящих к темам уроков, практических опытов и научных рекомендаций по формированию исследовательских навыков, созданию инновационной образовательной среды, совершенствованию творческих способностей учащихся.

Ключевые слова: начальное образование, педагогическая технология, методика, инновационное образование, исследовательская способность.

FORMING RESEARCH SKILLS IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Abstract. This article discusses the ability of younger students as an object of education and a means of pedagogical and psychological influence used in the process of turning it into an ability, developing methods, issues of diagnosing the student's individual potential, and the interests of students are taken into account, by introducing interactive methods that are suitable for the topics of the lessons. , practical experiences and scientific recommendations on the formation of research skills, the creation of an innovative educational environment, and the improvement of the creative abilities of students.

Keywords: primary education, pedagogical technology, methodology, innovative education, research ability.

Dunyo ta'lim tizimida global o'zgarishlar natijasida erkin fuqaro shaxsini tarbiyalashga bo'lgan e'tibor yoshlarni ijtimoiy munosabatlar tomon yo'llash, gumanizm, tolerantlik, ijtimoiy intellekt, insonlar bilan o'zaro munosabatda kommunikativlik kabi fazilatlarini rivojlantirishga qaratilmoqda. Ta'lim oluvchilarning ijtimoiy tajriba orttirishi uchun ulardagi tabiiy

imkoniyatlarni ro'yobga chiqarish, shaxslararo munosabatlarda kirishimlilik, madaniyatlilik, kengfe'llik, xushmuomalalikni maromiga yetkazish prinsiplariga amal qilish, mazkur sifatlarni rivojlantirishga yo'naltirilgan metodikalarni ishlab chiqishga katta ahamiyat qaratilmoqda.

Rivojlangan davlatlarning yetakchi ta'lim muassasalarida mustaqil fikrlaydigan, zamonaviy bilim va kasb-hunarni egallagan, mustahkam hayotiy pozitsiyaga ega bo'lgan yoshlarni tarbiyalash bo'yicha keng ko'lamdagi ishlar amalga oshirilmoqda. Shu bilan birga, dunyoning turli mintaqalari va alohida davlatlarida destruktiv holatlarning kuchayishi natijasida yoshlar, ayniqsa maktab o'quvchilarining individual-psixologik va ijtimoiy rivojlanishida ijtimoiy muhit, yon-atrofdagilarning ta'siri kuchli bo'lib, o'smir va o'spirin yoshidagi o'quvchilarda yuqori darajadagi asabiylilik va qo'zg'aluvchanlik, o'zgarlar va yon-atrofdagilar bilan munosabatlarining keskinlashuviga olib kelmoqda. Fiziologik hamda psixoijtimoiy omillar bilan tavsiflanuvchi bu o'zgarishlar o'quvchi ruhiyatida ham yuz berib, pedagogik jamoada ta'lim sub'yektlari orasida turli nizolar va ziddiyatlarning paydo bo'lishiga sabab bo'lishi tendensiyasining intensivlashuvi kuzatilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi o'z mustaqilligini jahon miqyosida yil sayin barqarorlashtirib borar ekan, uning istiqboli bugungi avlodning bilimdon, ma'naviy jihatdan barkamol insonlar bo'lib yetishishiga bog'liqdir. Bu o'rinda inson ruhiyati uchun to'laqonli, faol, barkamol shaxs sifatida shakllantirish samaradorligini yanada oshirishda psixologik-pedagogika ilmi va uning amaliyotda to'g'ri bo'lishi juda muhimdir. Kelajagi, ertangi kuni yorug', farovon va buyuk bo'lishini o'ylagan davlat, albatta barkamol avlod tarbiyasiga jiddiy e'tibor beradi va bu ezgu yo'lda barcha chora tadbirlarni ko'radi. Bu borada mamlakatimizda Boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh davrlarini hamda psixo-fiziologik xususiyatlarini inobatga olgan holda, pedagogik jamoada ta'lim sub'yektlari o'rtasidagi ziddiyatlarni oldini olish bo'yicha tadqiqotlar ko'lami kamyob. Biz tadqiqotimiz mobaynida bir qator ilmiy manbalarni, adabiyotlarni o'rganishimiz natijasida, aynan Boshlang'ich sinf o'quvchilari ta'lim jarayonida ta'lim sub'yektlari o'rtasidagi nizo, konflikt, ixtilof va ziddiyatlarni oldini olish bo'yicha o'tkazilgan tadqiqotlar so'nggi yillarda o'tkazilmaganligining guvohi bo'ldik. Shu jihatdan olganda biz tanlangan tadqiqot mavzusi dolzarb ahamiyatga ega. Chunki, 7-11 yoshli Boshlang'ich sinf o'quvchilarning o'ziga xos bo'lgan pedagogik, psixologik jihatdan kamol topayotgan davrda ularda ham qaysi bir ma'noda ruhiy inqirozlar sodir bo'lishi mumkin. Mana shu ruhiy inqirozlarni, turli-tuman ichki ziddiyatlarni, ichki diskomfordni oldini olishga bo'lgan ehtiyoj, mazkur tadqiqot ishining dolzarba qilib qo'yadi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 11 maydagi "2022-2026-yillarda xalq ta'limini rivojlantirish bo'yicha milliy dasturni tasdiqlash to'g'risida"gi PF-134-son, 2022 yil 28 yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son, 2020-yil 6-noyabrdagi "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlarni to'g'risida" PQ-4884-sonli qarori, 2021-yil 26-martdagi "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-5040-sonli qarori, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'quvchilarni psixologik-pedagogik qo'llab-quvvatlash ishlarini yanada takomillashtirish to'g'risidagi" 577-son qarorini amalga tadbiq qiluvchi "Umumiy o'rta va o'rta maxsus davlat ta'lim muassasalarida psixologik xizmat faoliyatini tashkil etish to'g'risidagi Nizom" ning ishlab chiqilishi va Xalq ta'limi vazirligi tomonidan tasdiqlanishi mazkur sohaga tegishli boshqa me'yoriy-xuquqiy hujjatlarda belgilangan vazifalarni amalga oshirishda mazkur tadqiqot ishi muayyan darajada xizmat qiladi.

Zamonaviy psixologiya va pedagogikada ko'rib chiqilayotgan dolzarb masalalardan biri qobiliyatlarni rivojlantirish masalasidir. Bizning fikrimizcha, bu tasodif emas, chunki jamiyatning turli hayotiy muammolarni hal qila oladigan faol, mustaqil, ijodiy odamlarga bo'lgan ehtiyoji ortib bormoqda. Federal davlat ta'lim standartini amalga oshirish sharoitida o'quvchilarda umumiy ta'lim ko'nikmalari va universal kompetensiyalarni shakllantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Shaxsning o'z taqdirini o'zi belgilashi va o'z-o'zini tarbiyalashi, o'quvchilarning bilish faoliyati usullarini egallashi, bolalarning turli xil faoliyat turlari bo'yicha tajriba o'zlashtirishi asosiy yo'nalishlardan biridir. Tadqiqot faoliyati - bu yangi bilimlarni, atrofdagi dunyoni bilishni ochishga qaratilgan ijodiy faoliyat.

Ilmiy-tadqiqot faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirish sub'ektdan o'ziga xos shaxsiy ta'lim - tadqiqot qobiliyatiga ega bo'lishni talab qiladi. Tadqiqot qobiliyatlari mantiqiy jihatdan, rus psixologiyasining an'analariga muvofiq, shaxsning individual psixologik xususiyatlari sifatida, tadqiqot faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun sub'ektiv shartlar sifatida ishlaydi. Boshqa barcha qobiliyatlar singari, ular ham turli tomonlardan ko'rib chiqilishi mumkin.

Tadqiqot qobiliyatlari - bu tadqiqot faoliyatini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun sub'ektiv shartlar bo'lgan individual shaxsiy xususiyatlar. Tadqiqot faoliyati jarayonida kichik yoshdagi talabalar bir qator muhim ko'nikma va qobiliyatlarni rivojlantiradilar. Ular muammoni shakllantirish, o'z faoliyatini rejalashtirish, muayyan faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan vositalarni aniqlash, turli ob'ektlar va hodisalarni o'rganish, vazifaga muvofiq ma'lumot izlashni o'rganadilar.

Tadqiqot qobiliyatlarini o'rganish muammosi A. I. Savenkov, O. K. Tixomirov, N. N. Poddyakov va boshqa mualliflarning ishlarida ko'rib chiqilgan.

A. I. Savenkov tadqiqot qobiliyatini murakkab shakllanish sifatida qaraydi, uning tuzilishiga qidiruv faolligi, konvergent va divergent fikrlash, tadqiqot qobiliyatlari kiradi [5].

N. N. Poddyakov o'z ishida tadqiqotchilik qobiliyatlari va qobiliyatlariga ega bo'lish iqtidorli bolalar uchun imtiyoz emasligini ta'kidladi. Agar biz har qanday faoliyat natijalarining muvaffaqiyatini ushbu natijaning shaxs va o'z-o'zini rivojlantirish uchun ahamiyati nuqtai nazaridan baholasak, u holda inson o'z tadqiqot qobiliyatidan foydalanishi kerak bo'lgan bir necha darajalarni ajratib ko'rsatishimiz mumkin [3].

Tadqiqot qobiliyatlari qidiruv faoliyatining namoyon bo'lish darajasida, shuningdek tadqiqot faoliyatining uslublari va usullarini o'zlashtirishning chuqurligi, kuchliligida namoyon bo'ladi, lekin ular bilan cheklanmaydi. Bundan tashqari, biz qidiruvga bo'lgan intilish va uning natijalarini baholash (qayta ishlash) qobiliyati va ularga tayanib, rivojlanayotgan vaziyatda o'z xatti-harakatlarini shakllantirish qobiliyati haqida ketayotganini tushunish juda muhimdir.

A. I. Savenkovning fikricha, zamonaviy maktabda an'anaviy va tadqiqotchi ta'limga qarshilik faol davom etmoqda. Ilmiy-tadqiqot ta'limiga ustuvor ahamiyat beriladi, chunki u reproduktiv faoliyatga emas, balki ijodiy izlanishga asoslangan bo'lib, uning davomida tayyor, kimdir tomonidan olingan haqiqatlar o'zlashtiriladi [5].

Tadqiqot o'rganish tufayli talabalar o'zlarining qidiruv faolligini rivojlantiradilar. Agar bolalarda tadqiqot qobiliyatlari rivojlanmasa, bu qiziqishning, mustaqil fikrlash qobiliyatining yo'qolishiga yoki pasayishiga olib kelishi mumkin, buning natijasida o'z-o'zini o'rganish, o'z-o'zini tarbiyalash va o'z-o'zini rivojlantirish imkoniyatlari sezilarli darajada kamayadi.

Tadqiqot o'rganishning o'ziga xos xususiyati shundaki, bilim tugallangan shaklda berilmaydi, chunki bu holda o'quvchilar bilim olishning butun jarayonini boshdan kechira olmaydilar, ular yangi savollar tug'diradigan xulosalar tuzmaydilar. Izlanish qobiliyatini rivojlantirish uchun o'quv jarayonini shunday tashkil etish kerakki, o'quvchilar darsdan darsga izlanishga sho'ng'amaydilar.

Va ular buni har doim qilishdi.

A. V. Savenkov ta'kidlaganidek, tadqiqotchi ta'limning paradoksi shundaki, bunday ta'lim g'oyalari asosida ishlaydigan o'qituvchi bolaga o'zi bilmagan narsani ham o'rgatishi mumkin. U, albatta, yaratuvchi-tadqiqotchi bo'lishi kerak, lekin dunyodagi barcha bilimlarning tashuvchisi emas. Tadqiqot o'qitish sharoitida o'qituvchi har doim ham barcha savollarga javoblarni bilishi shart emas, lekin u turli muammolarni o'rganishi, shuning uchun har qanday javoblarni topishi va bolalarga buni o'rgatishi kerak. Shuning uchun, Boshlang'ich maktabda allaqachon tadqiqot o'rganishga tayanish muhimdir [5].

Tadqiqot qobiliyatlarini rivojlantirish uchun Boshlang'ich sinf o'qituvchisi quyidagi usullardan foydalanishi mumkin: muammoli ta'lim usullari; qidiruv usullari; qisman qidirish usullari; loyiha usuli.

O'quvchilarda taqqoslash, kuzatish, asosiy va ikkinchi darajalini ajratib ko'rsatish, xulosa chiqarish ko'nikmalarini shakllantirishda amaliy o'qitish usullaridan foydalanish ham samaralidir.

Tadqiqot qobiliyatini rivojlantirishning asosiy xususiyatlaridan biri bu o'quvchilar duch keladigan muammoli vaziyat natijasida paydo bo'ladigan kognitiv qidiruvning mavjudligi.

Kichik yoshdagi o'quvchilarning tadqiqot qobiliyatini rivojlantirish tadqiqot faoliyatida sodir bo'ladi. Talabalar quyidagi ko'nikmalarni egallashlari kerak: muammoni ko'rish, savollar berish. Taxminlar qilish, tushunchalarni aniqlash, tasniflash, kuzatish, tajribalar o'tkazish, xulosalar va xulosalar chiqarish, materialni tuzish va h.k.

Ilmiy-tadqiqot faoliyati tadqiqot muammolarini hal qilish yo'li bilan amalga oshiriladi, ularning asosini ma'lum bir tadqiqot faoliyati to'plami tashkil qiladi.

Tadqiqot faoliyatiga quyidagilar kiradi: tadqiqot muammosini qo'yish; muammolarni hal qilishni rejalashtirish; farazlar; dastlabki ma'lumotlarni yig'ish; tajriba; tajriba natijalarini tahlil qilish, umumlashtirish; namunaviy qurilish.

V. S. Lazarevning ishida tadqiqot qobiliyatlarini rivojlantirish uchun harakatlar ketma-ketligi aniqlanadi. Tadqiqot muammosini o'rganish va hal qilish jarayonida talabalar quyidagi bosqichlardan o'tishlari kerak:

1. o'quvchilarni harakat talab qiladigan vaziyatga kiritish.
2. natijani baholash mezonlari yoki usulini ishlab chiqish.
3. harakatning bajarilishini rejalashtirish.
4. natijani baholash va muhokama qilish.
5. harakat uslubini "tuzatish" ni ishlab chiqish.
6. harakatning qayta bajarilishi.
7. natijalarni baholash [2].

Boshlang'ich sinflarda o'qitish jarayonida muammoli ta'limdan foydalanish, darsni muammoli tipdagi darsga mos ravishda tashkil etish jarayonida ham o'quvchilarning tadqiqotchilik qobiliyatini rivojlantirish uchun qulay shart-sharoitlar shakllanadi.

Bundan tashqari, Boshlang'ich maktabda tadqiqot qobiliyatini rivojlantirish uchun talabalar maxsus kurslar doirasida taqdim etilgan qo'shimcha darslardan ham foydalanishlari mumkin.

Bunday kursga misol sifatida A.I. tomonidan ishlab chiqilgan kursni keltirish mumkin. Savenkov, unda muallif kichik yoshdagi talabalar uchun tadqiqot ta'limini tashkil etishning usullari va samarali shakllarini asoslaydi va ochib beradi. Shu bilan birga, tajriba tadqiqot qobiliyatini rivojlantirishning asosiy vositasidir [5].

Yuqoridagilarni umumlashtirib, shuni xulosa qilishimiz mumkinki, tadqiqot qobiliyati Boshlang'ich sinf o'quvchisi shaxsiyatining eng muhim tarkibiy qismi bo'lib, u bilimlarni mustaqil ravishda muvaffaqiyatli o'zlashtirishga imkon beradi, bu universal o'quv faoliyatini shakllantirish sharoitida katta ahamiyatga ega. bolalarda va mustaqil o'rganish qobiliyatini rivojlantirish.

Ilmiy-tadqiqot qobiliyatini rivojlantirish bo'yicha ishlarni tashkil etish muammoli ta'lim, qisman qidiruv, loyiha asosida o'qitish kabi usullar asosida, o'quv faoliyati va sinfdan tashqari ishlar doirasida amalga oshiriladi.

Kichik yoshdagi o'quvchilarning tadqiqot qobiliyatini rivojlantirish bo'yicha ishlarning samaradorligi ko'p jihatdan ishni tashkil etish sifati, mezonlarning aniqligi, kichik yoshdagi o'quvchilarning tadqiqot qobiliyatini baholash usullarining etariligi, tadqiqotning mazmuni bilan belgilanadi. tadqiqot qobiliyatini rivojlantirishga hissa qo'shadigan o'quv materiallari, o'quvchilarning tadqiqot qobiliyatlarini rivojlantirish uchun o'qituvchi tomonidan qo'llaniladigan usul va usullar.

REFERENCES

1. Abdullaeva Q.A, Safarova R.g', Bikbaeva N.U, Baxramov.
2. Boshlang'ich ta'lim konsepsiyasi. Boshlang'ich ta'lim jurnali № 6-1998 y.
3. Abdullaeva q. Ochilov M., K.Nazarov, S.Fuzailov, N.Bikbaeva «Boshlang'ich maktab darsliklarini yaratish mezonlari. T.: 1999.
4. R.A.Mavlonova N.Raxmonqulova "Boshlang'ich ta'limning integratsiyalashgan pedagogikasi" T.: Ili-Ziyo 2009 y.
5. O'zbekiston Respublikasining «Boshlang'ich sinf tarbiya va sport to'g'risida» qonuni (Yangi taxrirda). 2000.
6. Educational issues in the works of enlightened intellectuals F Rahmatova, K Abrorxonova. Boshlang'ich ta'limda innovatsiyalar 1 (Архив№ 2)
7. VIRTUAL TOUR IN PRIMARY SCHOOL K Abrorkhonova, S Khudoyberdieva European International Journal of Multidisciplinary Research and Management
8. Organization of excursions in primary school classes K Abrorkhonova, S Khudoyberdiyeva International Scientific and Current Research Conferences, 139-14
9. BOSHLANG 'ICH SINFLAR "TARBIYA" DARSLARINI TASHKIL ETISHNING USUL VA VOSITALARIKA Abrorxonova, SMS Qizi. Science and innovation 1 (1), 54-61
10. FORMATION OF A SENSE OF PATRIOTISM THROUGH TOURISM IN THE CURRENT TEXTBOOK" UPBRINGING" OF PRIMARY EDUCATIONAK Abrorkhonovna British Journal of Global Ecology and Sustainable Development 5, 70-74

11. TECHNOLOGY OF FORMING THE VIRTUE OF TOLERANCE IN PRIMARY CLASS STUDENTS K Abrorxonova, F Rahmatova, M Dehqonboyev Science and Innovation 1 (7), 362-367
12. BOSHLANG'ICH SINFDI TA'LIM SAMARADORLIGINI AMALGA OSHIRISH METODIKASINI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TASHKIL ETISH. K Abrorxonova, M Karabayeva Science and innovation 1 (B7), 1282-1289
13. BOSHLANGICH SINFI OQUVCHILARIDA TOLERANTLIK FAZILATINI SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYASIK Abrorxonova, F Rahmatova, M Dehqonboyev Science and innovation 1 (B7), 362-367
14. Hayitov, A. I., & Miltikboyeva, Z. (2022, May). METHODS OF ORGANIZATION OF NATIVE LANGUAGE CLASSES IN PRIMARY CLASSES ON THE BASIS OF INTERACTIVE METHODS. In *E Conference Zone* (pp. 11-13).
15. Hayitov, A. I., & Abdushukurova, D. (2022). EFFECTIVE WAYS TO ORGANIZE MOTHER TONGUE LESSONS IN PRIMARY CLASSES ON THE BASIS OF INTERACTIVE TECHNIQUES. *Conferencea*, 30-32.
16. Bakhtiyarova, M. Z. (2021). INTEGRATED TEACHING OF PRIMARY EDUCATION. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 9(12), 1332-1336.
17. Anvar, H. Integrated Approach to Improving Pedagogical Abilities of Future Primary Education Teachers. *JournalNX*, 197-201.
18. Салаева М.С., Абдурасулова Ш.К. Педагог профессионализмнинг шаклланиши касбий кадрнинг сифатида намоён бўлиши // EURASIAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES, PHILOSOPHY AND CULTURE Innovative Academy Research Support Center. www.in-academy.uz. ISSN 2181-2888. With Impact Factor: 8.2. Volume 2 Issue 02, February 2022 Pages 183 -188. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6242575>
19. Salaeva M.S., Luxmanova N.M. Kichik maktab yoshdagi o'quvchilarni ijtimoiy faolligini rivojlantirish // SCIENTIFIC PROGRESS VOLUME 3 | ISSUE 3 | March, 2022. ISSN: 2181-1601. Uzbekistan www.scientificprogress.uz Pages 380-383. <http://www.scientificprogress.uz/storage/app/media/3-3.%20064.%20380-383.pdf>
20. Бекназарова Х.Х. Формирование мобильности личности как педагогическая проблема // SCIENTIFIC PROGRESS VOLUME 3 | ISSUE 3 | 2022 ISSN: 2181-1601. Uzbekistan www.scientificprogress.uz Pages 384-390. <http://www.scientificprogress.uz/storage/app/media/3-3.%20065.%20384-390.pdf>
21. Shoyunusova F.S. Bola shaxsini shakllantirishda ota-onalarning o'rni // Международный научно-образовательный электронный журнал «ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В XXI ВЕКЕ». ISSN: 2658-7998. Электронный журнал. Выпуск №22 (том 5) (январь, 2022). - С.1099-1103. https://www.mpcareer.ru/_files/ugd/a62191_0b77bb588ae44c41874c43e8211ea9a8.pdf
22. Салаева М.С., Джумабаева М.Б. Педагогнинг кичик мактаб ёшидаги болаларни ижтимоий мобиллигини оширишга таъсири // IJTIMOIIY FANLARDA INNOVASIYA ONLAYN ILMIY JURNALI, ISSN - 2181-2608. With Impact Factor: 8.2 SJIF: 5.426 - Б. 59-62. Retrieved from <http://www.sciencebox.uz/index.php/jis/article/view/1552>
23. Салаева М.С., Бекназарова Х.Х. Бошланғич таълим ўқувчиларини ижтимоий мобиллигини ривожлантириш // EURASIAN JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES, PHILOSOPHY AND CULTURE Innovative Academy Research Support Center UIF = 8.2 |

SJIF = 6.051 www.in-academy.uz Volume 2 Issue 4, April 2022

ISSN 2181-

2888. Pages 136-139. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6511330>

24. Salaeva M.S., Koshnazarova M.A., Abdukodirov G., Radjabova D.A. Professionalism of the Teacher as a Pedagogical Credo in the Age of Innovation // SPECIALUSIS UGDYMAS / SPECIAL EDUCATION 2022 1(43). Pp. 10571 – 10576. <https://www.sumc.lt/index.php/se/article/view/1637>
25. Muxammadeva, X. K., Nurmuratova, I., Tulaganova, S., & Jumaniyazova, M. (2022). O 'QUVCHILARDAGI KITOVXONLIK MADANIYATI ORQALI ALTRUISTIK MOTIVLARNI RIVOJLANTIRISH. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 2(3), 1284-1288.
26. Мухаммадиева, X. K., & Исматуллаева, Ф. P. (2022). БОШЛАНҒИЧ СИНФЛАРДА ДИДАКТИК ЖАРАЁНДА БОЛАНИНГ РИВОЖЛАНИШИНИ ТАЪМИНЛОВЧИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИНГ ИЛМИЙ-ПЕДАГОГИК ТАҲЛИЛИ. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 2(2), 77-82.
27. Muhammadiyeva, X. K., & Ergasheva, G. Z. (2021). BOSHLANG'ICH SINFI O'QUVCHILARINING NUTQI MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH METODIKASI. *Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS)*, 1(2), 10-14.
28. Эргашева, Г. M., Мухаммадиева, X. K., & Артикбаева, Н. H. (2021). Синфдан ташқари машғулотлар орқали ўқувчиларни ижодий фаолиятга йўналтириш методлари. *Science and Education*, 2(5), 578-582.
29. Muhammadieva, K. (2020, June). The Idea “Personal Interests and the Priority of Education” in the Education as One of the Key Factors in Reforming School Education for Upbringing Perfect Individual. In *Proceedings of International Multidisciplinary Scientific-Remote Online Conference on Innovative Solutions and Advanced Experiments* (p. 22).
30. Абдуллаева, Ш. A., & Мухаммадиева, X. K. (2016). Девиант хулқли илк ўспирин ёшидагиларни ижтимоийлаштириш ва профилактика ишларини олиб бориш. *Современное образование (Узбекистан)*, (11), 48-53.
31. Мухаммадиева, X. K. (2014). Начальные сведения о развитии арифметики в трудах учёных математиков Востока. *Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук*, (3-2), 230-231.
32. Tuxtayevna, H. M., Mahkambayevna, E. G. Z., & Karamatovna, M. X. Methodological Bases of Development of Socially Active Competencies of Future Primary School Teachers in Students and Improvement of Its Methodology. *International Journal of Health Sciences*, (II), 10646-10654.
33. Furkatovna, A. M. (2022). INNOVATION YONDASHUV ASOSIDA BO'LAJAK PEDAGOGLARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISH. *INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL*, 3(7), 99-106.
34. Furkatovna, A. M. (2022). Methods of Innovation Approach to Forming Communicative Competence of Future Educators. *Eurasian Scientific Herald*, 10, 53-58.
35. Adilova, M. (2022). PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL FACTORS OF INNOVATIVE APPROACH TO THE FORMATION OF COMMUNICATIVE

COMPETENCE OF THE FUTURE TEACHER. *European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 2(04), 304-308.

36. Адилова, М. Ф. (2021). Формирование экологической культуры у учеников начального образования на основе медиатехнологий. *Science and Education*, 2(6), 543-546.
37. Адилова, М. Ф. (2020). РЕФОРМЫ В ОБРАЗОВАНИИ УЗБЕКИСТАНА: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ. *Science and Education*, 1(7), 452-455.
38. Ergasheva, G. M., Sotiboldieva, S. J., & Adilova, M. F. (2020). COMPREHENSIVE APPROACH TO ASSESSING STUDENTS KNOWLEDGE IN PRIMARY SCHOOL BASED ON THE INTERNATIONAL ASSESSMENT PROGRAM IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *Theoretical & Applied Science*, (1), 56-62.